

La cultura com a dret

Resum de la taula de debat sobre Drets Culturals, celebrada en l'Anuari en Viu, el passat dimarts 18 d'octubre a Paral·lel 62 (Barcelona)



Irene Armangué, Ester Bonal, Violeta Gumà, Josep Vives i Dani Granados

Si el segle XX el dret a l'educació i la salut van ser el pilar fonamental per avançar cap a l'equitat social, el XXI ha de consolidar el dret a la vida cultural. La idea va centrar el debat de "Drets culturals", la segona taula rodona de l'Anuari en Viu, amb Dani Granados (delegat de Drets Culturals), Josep Vives (director general de Promoció Cultural), Irene Armangué (Albareda) i Ester Bonal (Xamfrà), moderada per Violeta Gumà.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=hbz5eYUOBpw>

La cultura és fonamental en la vida democràtica i un element clau per a la cohesió social, la inclusió i el progrés. El dret a accedir-hi ?i no ser-ne discriminat per raons econòmiques, socials, territorials, d'origen o de gènere?, però també a convertir-se en un agent actiu, ha de ser un eix bàsic de les societats contemporànies. D'aquesta premissa neix la necessitat d'enfocar les polítiques públiques cap al dret cultural, una iniciativa inèdita fins ara que no comptava ni amb plans ni amb lleis que traslladessin aquesta idea al marc executiu. Les institucions fa temps que hi treballen i la Generalitat té embastat l'avantprojecte de Llei de drets culturals, mentre que l'Ajuntament de Barcelona ja té en marxa un Pla de drets culturals. La mirada que ofereixen busca ser ambiciosa, fent indissociable la cultura d'àmbits com l'educació, l'economia, la tecnologia, la innovació i la ciència, i incorporant la interculturalitat en les polítiques públiques, una assignatura encara pendent avui dia.



Dani Granados, delegat de Drets Culturals de l'Ajuntament de Barcelona Foto: Juan Miguel Morales

Només a Barcelona, el 30% dels seus ciutadans han nascut fora de l'Estat. Així posava en valor el delegat de Drets Culturals de l'Ajuntament de Barcelona, Dani Granados, la necessitat que el pla impulsat pel consistori parteixi d'una voluntat "intercultural", alhora que també busqui lluitar contra la precarietat i explotar el conjunt de la cadena de valor de la cultura. "L'àmbit de la cultura ha de ser transversal a molts departaments", afegia.



Josep Vives, director general de Promoció cultural i biblioteques de la Generalitat de Catalunya Foto: J.M.Morales

Pel director general de Promoció Cultural de la Generalitat, Josep Vives, és una "paradoxa" que fins ara ho hi hagués una Llei de drets culturals a imatge i semblança de les normes que regulen drets bàsics com l'educació o la salut en l'estat del benestar. "Hem de posar la cultura al mateix nivell, establint també qui la garanteix com a dret i des de quin punt de vista", va especificar.



Ester Bonal, directora de Xamfrà i membre de la junta de l'Acadèmia Catalana de la Música Foto: J. M. Morales

Des d'espais referencials com el Centre Cultural Albareda o Xamfrà celebren la concreció de normes sobre drets culturals. Ester Bonal, directora de Xamfrà i membre de la junta de l'Acadèmia Catalana de la Música, posa en valor el fet de treballar en un marc per als drets culturals, que demana abordar des de les diverses institucions de manera "intercultural, interseccional, interpersonal, interdisciplinària i intercèntrica". "Cal canviar i establir noves centralitats i apostar per la cultura als barris, fer-nos més permeables", afegia. En aquest sentit, espera que la llei no quedi en un brindis al sol, sinó que reconegui drets que es puguin "exercir": "una participació plural en el món de la cultura que no quedi en el paper escrit".



Irene Armangué, directora del Centre Cultural Albareda de Barcelona Foto: Juan Miguel Morales

Per la seva banda, Irene Armangué, directora del Centre Cultural Albareda de Barcelona, va considerar un èxit "actualitzar" el missatge de la cultura "no com a alguna cosa externa" i sempre de la mà amb l'educació. "Nosaltres, des del centre, sempre diem que hi ha una intencionalitat pedagògica en tot allò que fem", precisava. Alhora, posava en valor l'espai públic i demanava una mirada "ampla de la cultura", interconnectant tota la xarxa d'equipaments.



Violeta Gumà, moderadora i periodista de l'ACN Foto: Juan Miguel Morales